

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

"והגדת לבנך"

הרב יעקב שפירא

אבי זצ"ל, הרב אברהם אלקנה הכהן שפירא, כיהן כרבה הראשי האשכנזי של ישראל בין השנים תשמ"ג-תשנ"ג (1983-1993), במקביל לכהונתו של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצ"ל. במהלך שנות כהונתם הם ערכו שלוש נסיעות לארצות הברית, מתוך מטרה לבקר ולהכיר מקרוב את הקהילות היהודיות המרכזיות שם, וכן כדי להיפגש עם המנהיגות הרבנית בארצות הברית, לדון עמם בתחומים מהותיים בעולם הרבנות וההלכה, כמו הסדרת המוסמכים לערוך גיטין וקידושים, גירורים וכיוצא בזה.

הביקור הראשון התקיים בחודש כסלו תשד"מ (1983), השני באדר ב' תשמ"ו (1986), והשלישי באייר תשמ"ט (1989). כאמור, בכל ביקור נפגשו הרבנים עם גדולי הפוסקים, ראשי ישיבות ואדמו"רים, וגולת הכותרת של הביקורים הייתה הפגישה עם הרבי, בתור מנהיג יהודי מרכזי שמצודתו פרוסה לא רק בארצות הברית, אלא בכל מרחבי תבל. מאחר שהייתי אז מעורה בענייני הרבנות הראשית ושימשתי יד ימינו של אבי, זכיתי להתלוות לנסיעות אלו, וכך יצא שנכחתי בכל שלוש הפגישות של הרבנים הראשיים לישראל עם הרבי.

הרבי היה אדם מיוחד מאוד, וכל פגישה איתו הייתה מרתקת ביותר. אני זוכר שהתפעלתי מהעברית המשובחת שלו. אבי הבין יידיש, שהיא השפה שהייתה שגורה בפיו של הרבי, אבל מאחר שהרב מרדכי אליהו לא שלט בשפה זו, השיחה התנהלה בעברית. הרבי דיבר בעברית ברורה וצחה. בכלל, השיחה בין הרבנים הייתה מאוד קולחת. כל פגישה נמשכה שעה ארוכה, ובמהלכה התנהל דיון ער, מבלי שהיו צריכים לחפש נושאים על מה לדבר.

השיחות ביניהם עסקו במגוון רחב של סוגיות ונושאים בכל תחומי פרד"ס התורה ובענייני דיומא, על פעילות הרבנות הראשית ועל מצב היהדות בארץ, וכן על נושא ביאת המשיח והגאולה הקרובה - כאשר הם עוברים מנושא לנושא, והכל בתוך כדי דיבור, ללא שהיות. הדברים הוקלטו בשעתו וגם התפרסמו בכתב.

בביקור הראשון התעניין הרבי אצל הרבנים הראשיים איך הם מרגישים בחוץ לארץ. הוא ידע שאבי לא יצא עד אז מעולם מארץ ישראל, ושהציאה לחו"ל קשה עליו עד מאוד. בהקשר זה נסובה השיחה על אודות הפסוק בפרשת השבוע

דאז, פרשת ויצא: "ויישא יעקב רגליו, וילך ארצה בני קדם". הרבי אמר לאבי, ששם הרי מדובר על יציאתו של יעקב מארץ ישראל לחוץ לארץ, שזה אמנם ירידה, אבל בהמשך התברר שהייתה זו ירידה לצורך עלייה, כי דווקא שם נולדו בניו, י"ב שבטי ישראל - ולכן מפרש שם רש"י על הפסוק, "נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת" - שלמרות היציאה לחוץ לארץ, השמחה שלו לא הייתה רק בלב, אלא חדרה עד לרגליים. הרבי למד מכאן שגם אם נאלצים לצאת מארץ ישראל לחוץ לארץ לזמן קצר, יש להיות בשמחה, שכן יכולה לצמוח מכך עלייה גדולה.

בהמשך, שאל הרבי את אבי - שהיה כהן - כיצד הוא נוהג בעניין ברכת כהנים בחו"ל, שהרי בחוץ לארץ נהוג על פי רוב שהכהנים עולים לדוכן רק בשלושת הרגלים, והוא סיפר שנודע לו שבבית הכנסת של קהילת יוצאי חאלב בניו יורק הכהנים עולים לברך בכל יום, וכשמתאפשר הוא משתדל להתפלל שם ולעלות לדוכן, אבל בשאר הימים זה אכן מאוד חסר לו. הרבי ה' מאוד שמח לשמוע את זה, והגיב שיותר משלושים שנה שהוא נמצא כבר בניו יורק, ולא ידע שיש מקום שבו מתקיימת ברכת כהנים בכל יום. גם כעבור כשנתיים וחצי, בביקור השני,

«

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע
באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות | רעיונות אישים

העלה הרבי שוב את הנושא הזה של ברכת כהנים והזכיר לאבי את מה שסיפר בפעם הקודמת.

אותה פגישה נמשכה כשעתיים בנוכחות כל הפמליה שליוותה את הרבנים הראשיים, ולקראת סיומה, ביקש הרבי את סליחת הנוכחים, ואמר שברצונו להיוועד ביחידות עם שני הרבנים הראשיים. כל המלווים יצאו אז מהחדר, והפגישה של הרבנים עם הרבי נמשכה עוד כשלושת רבעי השעה. בסוף הפגישה ליווה הרבי את הרבנים, שלא כהרגלו, עד לפתח הבניין.

אני זוכר שאבי סיפר אחר כך בהתפעלות בקשר לאותה שיחה שניהלו ביחידות עם הרבי, שרואים עד כמה הרבי מרושת ומעודכן לפרטי פרטים בדיוק בכל מה שקורה בארץ. הוא דיבר על מקומות שבהם חסרים מקוואות, ועל מקומות שמבקשים רב והמינוי מתעכב. הוא ציין את האכפתיות ואת המסירות הגדולה של הרבי ביחס לענייני היהדות בכל מקום, והדבר עשה עליו רושם עצום. הוא התבטא בנוגע לעשייה הכבירה של הרבי בתחום הפצת היהדות, ואמר שכדי לחולל תוצאות כאלו צריך עוצמות אדירות - גנרטור גדול מאוד, תחנת כוח עצומה; כדי להפיק כל כך הרבה 'חשמל', לא די ב'בטרייה' רגילה.

בשיחות שניהל הרבי עם הרבנים הם הפליגו בדברי תורה, במאמרי חז"ל, באגדה ובהלכה, אך תמיד בסופו של דבר שמתי לב שהרבי ידע לנתב את הדברים גם לאפיקים פרקטיים מעשיים, שהדברים לא יישארו רק בגדר דיבורים בעלמא, אלא יישמו בשטח.

למשל, הביקור השני התקיים בסמיכות לחג הפסח, ואחרי שהתפלפלו באריכות בהיבטים שונים הקשורים להקרבת קרבן פסח, אמר הרבי שעניינו המרכזי של חג הפסח הוא הרי "והגדת לבנך", והוא עורר בנוגע לצורך שהרבנים בכל מקום יערכו סדרים פומביים מתוך מטרה לדאוג לכך שכל הסוגים שבעם ישראל - כל 'ארבעת הבנים', גם אלה שכל השנה רחוקים מענייני יהדות - ישתתפו בסדר פסח. הרבי ציין בכאב שידוע לו על אלפי ילדים, בניו יורק וגם בארץ ישראל, שלא זכו בשנה הקודמת להסב סביב שולחן ליל הסדר.

הרבי הדגיש שהכוונה היא שהרבנים המקומיים יערכו את הסדר שלהם ב"רחובה של עיר", באופן פומבי, ויזמינו אליו את כל תושבי המקום, ובמיוחד את הילדים. הוא ציין שכדי שכל אדם ירגיש בנוח להגיע ולהשתתף בסדרים אלה, צריך להדגיש בפרסום שהסדר של הרב יהיה פתוח לקהל הרחב, וכל המעוניין יוכל לבוא ולקבל מצות וארבע כוסות מבלי שתידרש ממנו כל תמורה כספית, ומבלי שיחויב להישאר עד לסוף הסדר, אלא יוכל להיכנס ולצאת כל אימת שירצה.

הרבי הוסיף והבהיר שכמובן יהיה צורך לממן עבור הרבנים את ההוצאות הכרוכות בכך, והודיע שהוא מוכן להשתתף במימון סדרים אלו, ושהוא אף יפעל לשכנע אנשים נוספים להירתם למימון המיזם. אכן, אחרי שאותה פגישה הסתיימה

בשעת לילה מאוחרת, הופתענו לפגוש מחוץ לבית המלון שלנו, כבר למחרת בבוקר השכם בדרכנו לתפילה, שליח שהגיע במיוחד מטעם מזכירות הרבי כדי למסור לנו את השתתפותו של הרבי בסדרים הפומביים.

הקשר בין הרבי לבין אבי נמשך גם אחר כך, באופן ישיר ובאופן עקיף. למשל, באחת השנים לקראת חג הפסח הגיע שליח מיוחד מטעם הרבי והביא לו הגדה של פסח עם מראי מקומות וביאורים של הרבי. בהמשך אותה שנה זכה גם אבא להוציא את הכרך הראשון מסדרת ספריו 'מנחת אברהם', והוא שיגר עותק לרבי. תוך זמן קצר הגיע שליח עם מכתב מהרבי שבו הוא מאשר בתודה את קבלת הספר. בהמשך המכתב ציטט הרבי את מאמר חז"ל ש"מי שיש לו מנה, רוצה מאתיים", וציין שאם כך הוא בגשמיות, הרי על אחת כמה ברוחניות, והוא סיים בברכה שיזכה להוציא גם את הכרך השני, והשלישי וכו'. אבי אכן זכה להוציא בחייו עוד שני כרכים, "השני והשלישי" כלשון הרבי במכתבו, ואת הכרכים הבאים שנרמזו ב"וכו" " מוטל כבר עלינו, תלמידיו, להוציא לאור.

בכל אחד מהביקורים אצל הרבי יצאנו אחוזה התפעלות מחדש. כמעט ולא היו נושאים שחזרו על עצמם, כל פעם הייתה איזו חדשנות. העובדה שגם היום, אחרי למעלה מעשרים שנה אני עדיין זוכר את עיקרי הדברים, מעידה על הרושם העצום שהדברים הותירו עלי.

בסיום הפגישה השלישית, הרהבתי עוז וניגשתי אל הרבי כדי למסור פתק ובו בקשת ברכה על עניינים אישיים. אבי, שניגש יחד אתי, הציג אותי בפני הרבי בשמי - יעקב אלעזר הכהן (תמיד הרבי הקפיד בכל מכתביו אל אבי להדגיש את 'הכהן' אחרי שמו הפרטי) - ובין היתר, הרבי בירך אותי שאזכה לברך בברכת כהנים את בני ישראל בארצנו הקדושה, "עד ביאת המשיח, ועל אחת כמה וכמה לאחר ביאת המשיח".

הרב יעקב אלעזר שפירא מכהן כראש ישיבת 'מרכז הרב' מאז פטירת אביו, הרב אברהם אלקנה שפירא בשנת תשס"ח (2008). באותה שנה התמנה גם לחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל. הוא רואיין בביתו בחדש ניסן תש"ע (2010).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשי"ג (1953) — במוצאי שביעי של פסח, ערך הרבי לראשונה הבדלה במעמד קהל החסידים. בהמשך, זה הפך להיות הסדר הרגיל בכל מוצאי חג. כ"ב בניסן

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו חובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי

THE
JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד